

1277-2
2e

GOLFBAAN DE TEXELSE UITBREIDING NAAR 18 HOLES

MILIEU-EFFECTRAPPORTAGE

STARTNOTITIE

VAN EMPELEN VAN AALDEREN PARTNERS BV

P 1277- 02
(2e ex)

**GOLFBAAN DE TEXELSE
UITBREIDING NAAR 18 HOLES**

STARTNOTITIE

INITIATIEFNEMER

NV. Exploitatiemaatschappij De Krim
Roggeslootweg 6
1795 JV De Cocksdorp

ADVISEUR

Van Empelen van Aalderen Partners B.V.
R. J. M. van Aalderen, landschapsarchitect bnt
Dr. A. J. M. Schenkveld, landschapsecoloog
Van den Eijndekade 4
2102 LE Heemstede

BEVOEGD GEZAG

Gemeente Texel
Groeneplaats 1
1791 CC Den Burg

Heemstede, 21 juni 2002

INHOUD

1. INLEIDING

- 1.1 Aanleiding
- 1.2 Milieu-effectrapportage
- 1.3 Plangebied
- 1.4 Inhoud en rol van de startnotitie

2. TOT NU TOE GENOMEN BESLUITEN

- 2.1 Algemeen
- 2.2 Gemeentelijk beleid
- 2.3 Provinciaal beleid
- 2.4 Nationaal beleid
- 2.5 Communautair beleid

3. INITIATIEF

- 3.1 Recreatie algemeen
- 3.2 Golfsport in het bijzonder
- 3.3 Golfbaan de Texelse, uitbreiding naar 18 holes
- 3.4 Opzet van de baanuitbreiding

4. HUIDIGE SITUATIE

- 4.1 Abiotische structuur
- 4.2 Biotische structuur
- 4.3 Landschap

5. MOGELIJKE GEVOLGEN VOOR HET MILIEU

1. INLEIDING

1.1. Aanleiding

Midden jaren negentig is de bestaande 9 holes golfbaan bij De Cocksdorp gerealiseerd (fig. 1). De aanleg heeft plaatsgevonden op weide- en bollengrond. Als referentie voor het baanontwerp is de landschappelijke situatie aan het eind van de 19^e eeuw gehanteerd. Om dit te bereiken zijn in het afgevlakte terrein door ontgravingen en ophogingen duintjes en natte valleien aangebracht. Door deze opzet behoort De Texelse inmiddels tot de voor Nederland zeldzame categorie van duinbanen (linkscourses).

Dit type banen vormt een trekpleister voor spelers van buiten, golfers die een reis maken - veelal gekoppeld aan een overnachting - om er te spelen. Voor dit soort spelers is de aantrekkingskracht van een 18 holes golfbaan aanzienlijk groter dan een 9 holes baan. Voor de vergroting van de golfaccomodatatie naar 18 holes zijn direct aansluitend aan de bestaande baan agrarische gronden met een oppervlakte van ca. 25 ha. beschikbaar.

De uitbreiding vormt een bijdrage aan de verbreding en kwaliteitsverhoging van de recreatieve infrastructuur en is in economische zin van belang voor de versterking en ontwikkeling van de toeristische waarde van Texel (zie ook hoofdstuk 3).

De uitbreiding voorziet in zijn algemeenheid in de toenemende behoefte aan golfbanen en meer in het bijzonder aan de behoefte aan linkscourses.

fig. 1

1.2. Milieu-effectrapportage

De Wet milieubeheer 1994 bepaalt voor welke activiteiten en besluiten een milieu-effectrapportage-procedure (m.e.r.)¹ moet worden gevolgd. De aanleg c.q. uitbreiding van golfbaan met 9 holes en/of een oppervlakte van 25 ha. of meer is een activiteit die valt in onderdeel D van het Herzien Besluit m.e.r. 1994, zijnde een activiteit waarvoor een beoordelingsplicht geldt.

In beginsel kan in dit geval een procedure worden gevolgd waarbij een aanmeldingsnotitie wordt vervaardigd waarin met name de effecten op het milieu worden aangegeven. Aan de hand van de informatie die in deze notitie is opgenomen dient de gemeenteraad als bevoegd gezag te beoordelen of het opstellen van een milieu-effectrapport (MER)² noodzakelijk is.

Het opstellen van een Aanmeldingsnotitie en een milieu-effectrapportage is niet nodig indien de baanuitbreiding plaats heeft op agrarische grond.

De uitbreiding naar 18 holes kan door de ligging op agrarische grond dus formeel plaatsvinden zonder hiervoor vooraf een Aanmeldingsnotitie en een MER te maken.

In verband met de ligging in de nabijheid van een Speciale Beschermingszone in het kader van de Vogel- en Habitatrichtlijn en de ligging ten opzichte van een zoekgebied voor natuurontwikkeling (zie ook hoofdstuk 2) is uit zorgvuldigheid besloten om toch een MER op te stellen.

Door middel van deze startnotitie wordt de m.e.r. procedure opgestart teneinde de voor de baanuitbreiding noodzakelijke wijziging van het Bestemmingsplan Buitengebied Texel 1996 mogelijk te maken.

1.3. Plangebied

Het plangebied ligt direct ten zuiden van de bestaande golfbaan. De oostelijke begrenzing wordt gevormd door de Postweg. In het westen zijn de duinen van de Hanenplas de begrenzing. In het zuiden grenst het plangebied aan het natuurontwikkelingsgebied rondom de Roggesloot. (fig. 2)

fig. 2

¹ m.e.r. = de procedure voor de milieu-effectrapportage

² MER = het Milieu-effectrapport

1.4. Inhoud en rol van de startnotitie

De eerste stap in een milieu-effectrapportage is de startnotitie waarin de volgende onderwerpen aan bod dienen te komen:

- een aanduiding van hetgeen met de activiteit wordt beoogd
- een globale aanduiding van de aard en omvang van de voorgenomen activiteit
- een aanduiding van de plaats van de activiteit
- een aanduiding van het (de) besluit(en) waarvoor het milieu-effectrapportage wordt gemaakt
- een overzicht van de genomen besluiten die van invloed kunnen zijn op het (de) besluit(en) waarvoor het milieu-effectrapport wordt gemaakt
- een globale aanduiding van de te verwachten gevolgen voor het milieu
- naam en adres van de initiatiefnemer

De startnotitie biedt informatie over het initiatief aan het bevoegd gezag de gemeente Texel, de bevolking, de commissie voor de milieu-effectrapportage en de wettelijke adviseurs.

Met behulp van de startnotitie kunnen richtlijnen worden vastgesteld voor de inhoud van het MER. (Zie bijlage 1)

De startnotitie is als volgt opgebouwd:

In hoofdstuk 2 worden het beleid ten aanzien van de planlocatie en de locatiekeuze beschreven, waarna in hoofdstuk 3 het initiatief en de globale opzet nader worden toegelicht.

Hoofdstuk 4 bevat een beschrijving van de huidige situatie met aanduiding van de aanwezige natuur- en landschapswaarden en hoofdstuk 5 geeft een aanduiding van de te verwachten gevolgen van het initiatief voor het milieu.

2. TOT NU TOE GENOMEN BESLUITEN

2.1. Algemeen

Het beleid dat van toepassing is op het initiatief strekt zich uit van het lokale - tot het internationaal niveau.

De juridisch meest bindende regeling is het gemeentelijk bestemmingsplan.

Daarnaast is er (voorgenomen) beleid op provinciaal, nationaal- en communautair niveau.

2.2. Gemeentelijk beleid

De uitbreidingslocatie maakt deel van het bestemmingsplan Buitengebied Texel 1996. De percelen hebben de bestemming agrarisch gebied. De voor agrarisch gebied aangewezen gronden zijn bestemd voor agrarische bedrijfsvoering.

2.3. Provinciaal beleid

In het begrenzingsplan RBON Texel 1998 is de uitbreidingslocatie als uitwerking van het nationaal Structuurschema aangewezen als natuurontwikkelingsgebied.

De voorlopige plannen bestonden uit het graven van een duinmeer en de spontane ontwikkeling van een natte duinvalleivegetatie, nat schraalgrasland, bloemrijk grasland en droog duingrasland³. Inmiddels ligt er een voorstel opgesteld in overleg met betrokken partijen zoals SBB, gemeente Texel, WLTO, DLG, provincie NH de natuurontwikkeling naar het zuiden op te schuiven. Deze krijgt een eenvormiger karakter⁴. Om het oude reliëf (nollen) en de geleidelijke overgang van duin naar strandvlakte (met kreek) te sparen, zal geen laagte meer worden uitgegraven. Natuurdoeltypen zijn droge en vochtige schraallanden.

Deze verschuiving naar het zuiden is ook opgenomen in de partiële herziening van het streekplan Noord-Holland-Noord 2001. Hierin wordt op basis van beleidsnotitie Golfterreinen in Noord Holland⁵ onder voorwaarden voorzien in de uitbreiding van de golfbaan naar 18 holes. De uitbreiding dient direct aansluitend aan de huidige 9 holes golfbaan te worden gesitueerd. Voordat een definitieve afweging ten aanzien van de uitbreiding kan plaatsvinden moet er inzicht bestaan in de milieugevolgen. Voor de natuurontwikkeling, die op de uitbreidingslocatie was gepland dient qua omvang en natuurwaarden een gelijkwaardige locatie te worden gevonden. Daarnaast moet de inrichting zodanig worden vormgegeven dat geen negatieve milieueffecten op aangrenzende natuurgebieden zullen optreden.

In het concept-natuurgebiedsplan Texel 2002 is de uitbreidingslocatie opgenomen binnen de grenzen van een zoekgebied voor natuurontwikkeling (Ruime-Jas natuurgebied). In het hierboven genoemde overleg is afgesproken dat wanneer partijen tot een overeenkomst komen over de gelijkwaardigheid van de uitruil de grens in het definitief gebiedsplan naar het zuiden is opgeschoven.

³ Goderie, R., 1998: Natuurontwikkeling bij de Cocksdorp. Ontwikkelingsvisie en inrichtingsplan, SBB, Alkmaar.

⁴ Mondelinge mededeling J. van Groeningen; SBB, Alkmaar.

⁵ Golfterreinen in Noord-Holland Beleidsnotitie over de planologische afweging en inpassing van golfterreinen; Provincie Noord-Holland, 2001

2.4. Nationaal beeld

De uitbreidingslocatie is in het Structuurschema Groene Ruimte 1993 als onderdeel van het achterduinlandschap in de noordpunt van Texel aangewezen als natuurontwikkelingsgebied. Het buiten de uitbreidingslocatie gelegen gebied met de nollen inclusief Hanenplas wordt als integraal onderdeel van de duinen gezien. Het is in het aanwijzingsbesluit Natuurbeschermingswet Hanenplas II onderscheiden als beschermd natuurmonument. Het vormt ook onderdeel van het nationaal park Texel.

2.5. Communautair beeld

De duinen op Texel inclusief de Slufter en het Hanenplasgebied zijn in het kader van de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn aangewezen/aangemeld als Speciale Beschermingszone (SBZ), respectievelijk als SBZ Waddeneiland, Noorzeekust en Breebaart en SBZ DuinenTexel (fig. 3).

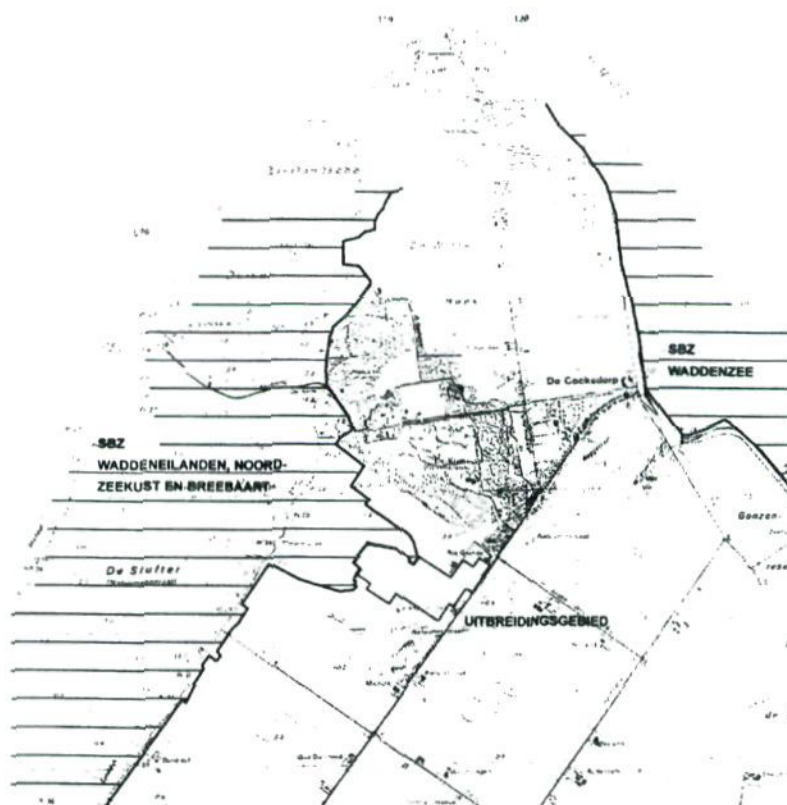

fig. 3

Deze zones samen vormen het (toekomstig) netwerk van Europese natuurgebieden, Natura 2000. De Habitat- en Vogelrichtlijn onderscheiden een aantal soorten, die op Europese schaal gezien een bedreigd bestaan hebben, de zogenaamde richtlijnsoorten. De lidstaten hebben de plicht voor de meeste bedreigde hiervan bovengenoemde zones aan te wijzen. Op Texel betreft dit met name Velduil, Blauwe kiekendief, Lepelaar, Dwergstern en Noordse woelmuis. De Texelse populatie van deze , soorten beslaat meer dan 10 % van de Nederlandse populatie⁶.

Alle plannen of projecten met invloed op het natuurlijk functioneren van SBZ's moeten ecologisch beoordeeld worden (artikel 6). Deze beoordeling moet inzicht

⁶ Dijkse, L., Klemann, M. & H. Sierdsema, 1999: Broedvogels van de terreinen van Staatsbosbeheer op Texel in 1998; SOVON, Beek-Ubbergen.

geven in de gevolgen van het project voor de populaties van de soorten, waarvoor de SBZ is aangewezen. Daarbij geldt voor Noordse woelmuis een nog strenger afwegingskader. De soort is prioritair. Nadelige ingrepen zijn dan alleen mogelijk als deze verband houden met de volksgezondheid of openbare veiligheid. Veranderingen in het plangebied hebben mogelijk ook een uitstralend effect naar de soorten van de SBZ Waddenzee (externe werking). Dit betreft ganzen, plevieren, stelt- en strandlopers. Ook deze populaties mogen niet verzwakken door het project.

- N.b. Procedureel zal het initiatief los van het MER getoetst moeten worden aan de Habitat- en Vogelrichtlijn. Deze toetsing spitst zich toe op de betrokken richtlijnsoorten. In het MER moeten alle milieugevolgen in beeld worden gebracht. De onderzoeksresultaten van het MER kunnen gebruikt worden voor deze toetsing. De toetsing zelf zal als bijlage in het MER worden opgenomen.

3. INITIATIEF

3.1. Recreatie algemeen

Door de demografische en economische ontwikkeling wordt verwacht dat de behoefte aan recreatiemogelijkheden de komende jaren sterk zal groeien. Daarbij wordt ook een wijziging in de aard van de recreatievraag voorzien. Toenemende welvaartsgroei en de gezinsverdunding zullen leiden naar een grotere behoefte aan ontspanning, natuurbeliving en buitenleven.

Aangenomen wordt dat meer actieve openlucht-recreatievormen die individueel en ook door ouderen kunnen worden beoefend -zoals zwemmen, wandelen, fietsen, golf, en watersport steeds populairder zullen worden⁷.

3.2. Golfsport in het bijzonder

Het aantal golfers groeit de laatste jaren aanzienlijk. Tussen 1993 en 2001 zijn er 90.000 golfers bijgekomen. De laatste 5 jaar was de groei per jaar gemiddeld 13%. Opvallend is de groei van het aandeel van de niet-clubgebonden golfers (GVB-ers). Was dat aandeel in 1993 nog slechts 13% in 2001 lag het op 33%⁸. Verwacht wordt dat het aantal golfers tot en met 2005 fors zal blijven groeien. De Katholieke Universiteit Nijmegen⁹ heeft, met als basis de bevolkingsprognose van de RPD, een maximum en een minimum scenario voor de groei tot en met 2005 opgesteld. In het maximum scenario wordt in deze periode een groei voorzien van clubgebonden golfers met 38% en GVB-ers met 65%. Voor het minimum scenario bedragen deze getallen respectievelijk 31% en 49%.

3.3. Golfbaan de Texelse, uitbreiding naar 18 holes

Negen holes versus achttien holes golfbaan

Ervaringen, in met name op het golfgebied verder gevorderde buitenland, leren dat golfbanen die deels ook een functie hebben voor de toeristische markt (dus niet uitsluitend t.b.v. een club) per definitie 18 holes moeten hebben (zie bijvoorbeeld Portugal, Spanje, Ierland, Schotland en VS). Voor toeristen/greenfeespelers zijn 9 holes banen geen reisdoel.

Op een eiland als Texel met 1 golfbaan telt dit argument nog zwaarder.

Behoefte

Door het bijzondere karakter als "linkscourse" heeft de baan een sterke aantrekkingskracht op greenfeespelers, waaronder veel GVB-ers.

Met name de geprognoseerde sterke groei van deze categorie spelers ondersteunt de noodzaak tot uitbreiding naar 18 holes. De uitbreiding tot een volwaardige 18 holes golfaccommodatie sluit aan bij de in de nota "De toekomst van Texel, Structuurvisie 2020" bepleite kwaliteitsverhoging van de toeristische sector. De golfbaan dient de gehele recreatiesector. Het is een elk-weer, jaarrond activiteit voor jong en oud met een sterk natuurgebonden karakter. Op circa 25 recepties (VVV, hotels en andere logiesverstrekkende bedrijven, evenementenbureau's e.d.) wordt de golfbaan als activiteit aangeboden. Behalve door greenfeespelers wordt de baan ook gebruikt door de Texelse Golfclub. De club huurt 25% van de speeltijd. Met 300 leden kent de club in verband met de

⁷ Vijfde Nota over de Ruimtelijke Ordening, VROM, 2001

⁸ Tussenbalans 2001, Nederlandse Golf Federatie (NGF)

⁹ Ontwikkeling van het aantal golfers tot 2005, Katholieke Universiteit Nijmegen, 2001

beschikbare speeltijd en de beperkingen van een 9-holes accommodatie een ledenstop.

3.4. Opzet van de baanuitbreiding

Golf

De uitbreiding betreft de realisatie van 9 holes. Het ontwerp van de uitbreiding dient zodanig te zijn dat de eerste en de tiende tee en de negende en de achttiende green in de nabijheid van het clubhuis worden gesitueerd.

De nagestreefde gezamenlijke lengte van de holes bedraagt ca. 3000 m.

Tijdens de planvorming zal worden gezien of de 18 holes baan wordt gevormd door één circuit met de bestaande 9 holes en één circuit met 9 nieuwe holes dan wel dat de oude en de nieuwe holes worden geïntegreerd tot twee 9 holes circuits die zowel oude als nieuwe holes bevatten.

Landschaps- en natuurontwikkeling

Met de realisatie van de bestaande 9 holes is aangetoond dat een golfbaan zo kan worden ontworpen dat wordt bijgedragen aan de landschapsvorming (in dit geval gedeeltelijke reconstructie van het vergraven nollenlandschap) en dat een golfbaan de mogelijkheid biedt voor natuurontwikkeling (o.a. duinvallei- en duingraslandplanten en (deel)habitat voor bijvoorbeeld Velduil en Grutto.)

De uitbreiding naar 18 holes zal zo worden opgezet dat de fysieke basis bestaat uit een overgang van het nollengebied naar het aanliggende vlakkere natuurontwikkelingsgebied met droge- en vochtige schraallanden. De baan zal worden gerealiseerd met een gesloten grondbalans. De toe te passen hoogteverschillen, waterpeilen en de inrichting van de roughs worden mede gebaseerd op de inventarisaties en analyses die ten behoeve van de milieu-effectrapportage worden uitgevoerd.

4. HUIDIGE SITUATIE

4.1. Abiotische structuur

bodem

De uitbreidingslocatie lag oorspronkelijk aan de zuidzijde van het geïsoleerde Eijerland op de overgang van duin naar kwelder. In de zeventiende eeuw is Eijerland verbonden met Texel middels de aanleg van de Zanddijk. De open verbinding tussen Noord- en Waddenzee werd gedempt. Zanddijk scheidde voortaan Slufter en Roggesloot. Het getij werd in 1835 helemaal buitengesloten met de inpoldering van polder Eijerland¹⁰.

Het gebied rond Sir Robert Peel is geomorfologisch gezien een strandvlakte met verspreide afgevlakte duintjes (nollen) en een afgedamde kreek (Roggesloot). De eigenlijke uitbreiding is geheel vlak. De terreinhoogte bedraagt 0,6 m +NAP. Het moedermateriaal van de bovengrond bestaat uit kalkhoudend matig fijn tot matig grof zand. Het bodemtype van de uitbreiding is een vlakvaaggrond met een door het landbouwkundig gebruik ontstane dikke, matig humusarme bovengrond (bouwvoor).

landgebruik

Het uitbreidingsgebied was tot voor kort in intensief agrarisch gebruik (intensieve veehouderij, bollen- en maisland). Na de verwerving door DLG wordt het extensief beweide met zoogkoeien. De aanliggende nollen, de Hanenplas en de oeverlanden van de Roggesloot zijn natuurgebied. De nollen werden vroeger beweide, maar zijn inmiddels al vele jaren buiten gebruik met als gevolg verruiging en opslag. Op de agrarische percelen in de Hanenplas die recent nog voor de bollenteelt werden gebruikt wordt nu maïs geteeld met de bedoeling de bouwvoor te verschrallen. De oeverlanden van de Roggesloot worden gemaaid en (na)beweide.

De bestaande golfbaan bestaat naast intensief beheerde delen ook voor meer dan 50% uit extensieve stukken (rough).

water

Het zoete Eijerlandse Duinen (grondwater)systeem is ter hoogte van het plangebied smal en ondiep. Het ligt gesuperponeerd op het zoute Noordzeesysteem. De Slufter is hiervan het infiltratiegebied. De overgang tussen beide systemen loopt van zuidwest naar noordoost dwars over het plangebied. De grens tussen beide systemen is vaag, de kweldruk gering. Veel grondwater wordt afgeleid naar de Roggesloot, waarvan het peil bijna 0,7 tot 0,8 m lager is dan het polderpeil.

4.2. Biotische structuur

flora/vegetatie

De vegetatie van de nollen bestaat uit ruigte met in de kommen Brandnetel, Duinriet en Witbol als dominante soorten en op de toppen Helm en Schapegras. In de sloten van het eigenlijke uitbreidingsgebied komen indicatoren van brakke en zoete kwel voor: Kleine waterreppe, Heen, Slanke waterkers (met afwijkende groeivorm).

De vegetatieontwikkeling van de nog jonge golfbaan is veelbelovend. Langs de zuidelijke waterpartij komen enkele minder algemene soorten voor als Grote

¹⁰ Goderie, R., 1998: Natuurontwikkeling bij de Cocksdorp. Ontwikkelingsvisie en inrichtingsplan, SBB, Alkmaar.

ratelaar, Zilte zegge, Echte koekoeksbloem en de rode-lijstsoorten Brede orchis en Teer guichelheil. Op de nieuwe duinkopjes van de rough hebben zich o.a. Zandblauwtje, Muizenoor, Gele hondstong, Echt walstro, Vroege haver, en de rode-lijstsoort Verfbrem gevestigd.

In de oeverlanden van de Roggesloot heeft de wisselwerking tussen het (micro)reliëf en de brakke grondwaterstroom allerlei milieus en milieuovertgangen (in tijd en ruimte) met elk zijn specifieke plantensoorten tot gevolg. De meest in het oog springende zijn enkele beschermde orchideeën als Harlekijn, Rietorchis, Gevlekte orchis, Brede orchis en Vleeskleurige orchis.

fauna

Duin (Eierlandse duinen, Slufterbollen) en kwelder (de Schorren, de Slufter) hebben grote faunistische waarden. Deze zijn daarom aangewezen als speciale beschermingszone (SBZ) in het kader van zowel de Vogel- als Habitatrichtlijn. Deze bescherming betreft o.a. Lepelaar, Kluut, Grote en Noordse stern, Blauwe en Bruine kiekendief, Velduil, Rotgans, Noordse woelmuis, Waterspitsmuis, Rugstreeppad, Heikikker. Het eigenlijke uitbreidingsgebied valt buiten de begrenzing van de SBZ. Toch vervult het gebied voor genoemde soorten een functie als deelhabitat en corridor. Andere faunistische waarden van de uitbreidingslocatie betreffen dagvlinders, libellen, kevers, sprinkhanen, slakken. Hier is weinig van bekend.

In het kader van het programma 'Committed to Green' is de golfbaan geïnventariseerd op vogels en dagvlinders. Duidelijk is dat de golfbaan volop gebruikt wordt als deelhabitat en corridor. Bijzondere waarnemingen betreffen o.a. de rode-lijst en richtlijn soorten Dodaars, Lepelaar, Rotgans, Zomertaling, Bruine en Blauwe kiekendief, Patrijs, Kluut, Bontbekplevier, Watersnip, Grutto, Regenwulp, Velduil, Tapuit, Roodborsttapuit, Grote parelmoervlinder en Heivlinder.

4.3. Landschap

Polder Eierland is open, vlak en grootschalig. Het betreffende blok wijkt enigszins af door de aanwezigheid van de golfbaan, enkele bosjes, de nollen en de Roggesloot. Deze doorsnijden de rechthoekige verkaveling en brengen reliëf. Ook de aanwezige kolken zijn waardevolle landschapselementen.

5. MOGELIJKE GEVOLGEN VOOR HET MILIEU

De huidige nog jonge golfbaan vormt een goede referentie. Enerzijds hebben zich bijzondere duinvallei- en duingraslandplanten gevestigd (zie hierboven) en vervult de golfbaan een belangrijke functie als (deel)habitat van vele diersoorten, waaronder bijzondere als Velduil, Grutto en Grote parelmoervlinder. Er loopt op dit moment nog een onderzoek naar de hydrologische situatie¹¹. De uitkomsten van dit onderzoek zullen in het MER verwerkt worden.

De nieuwe waterhuishoudkundige structuur van het gebied heeft niet alleen gevolg voor de duinen (Hanenplas e.o.) stroomopwaarts. Belangrijker lijkt de vraag of de waterhuishoudkundige herinrichting (met een hoger peil, meer wateroppervlakte en een andere waterbalans) de ecohydrologie van de Roggesloot beïnvloedt. Dit dient te worden onderzocht.

Tevens moeten de gevolgen van de uitbreiding voor flora en fauna worden onderzocht.

Allereerst is het belangrijk inzicht te krijgen in de huidige natuur- en landschapswaarden van het gebied. Daarbij is kennis over de dichtheid van Noordse woelmuis in en in de directe omgeving van de uitbreidingslocatie essentieel, omdat deze prioritaire soort op zijn beurt weer stapelvoedsel is voor Blauwe kiekendief en Velduil. Daarnaast zijn ten aanzien van de huidige betekenis van het gebied de volgende aspecten van belang:

- de verspreiding van bijzondere plantensoorten in en in de directe omgeving van de uitbreidingslocatie
 - de betekenis van de uitbreidingslocatie als foerageergebied van Velduil, Bruine en Blauwe kiekendief
 - de betekenis van het gebied als hoogwaterrustplaats en foerageergebied van ganzen met name Rotgans
 - de betekenis van het gebied als hoogwaterrustplaats voor (doortrekkende)wadvogels (plevieren, stelt- en strandlopers)
 - de uitbreidingslocatie als mogelijk onderdeel van het territorium van bijzondere broedvogels van het aangrenzend duingebied zoals Roodborsttapuit, Paapje, Zomertaling, Wulp
 - de betekenis van de uitbreidingslocatie als weidevogelgebied
 - de preferente biotoop van Noordse woelmuis in de omgeving van de uitbreidingslocatie en de verschillen in populatiedichtheid van de soort tussen de uitbreidingslocatie, de verspreide nollen, Hanenplas e.o., Roggesloot en de huidige golfbaan. Noordse Woelmuis is op Texel heel algemeen. Deze bezet vanwege het ontbreken van concurrentie (met Aardmuis en Veldmuis) verschillende habitattypen (nat en droog)
 - de verspreiding van amfibieën met name Rugstreeppad en Heikikker in en in de directe omgeving van de uitbreidingslocatie
 - de verspreiding van bijzondere insecten (dagvlinders, libellen en sprinkhanen) en weekdieren in en in de directe omgeving van de uitbreidingslocatie
 - de landschappelijke en cultuurhistorische kwaliteiten van het gebied
- Deze aspecten worden beschreven op basis van literatuurgegevens, maar waarschijnlijk zal aanvullend (veld)onderzoek moeten worden uitgevoerd. In een volgende fase kan dan een inschatting gemaakt worden van het effect van de veranderingen (dosis) op gevonden natuur- en landschapswaarden. Deze veranderingen betreffen o.a.:
- grondverzet

¹¹ Concept-rapportage Haskoning Nederland bv water. Amsterdam, 2002.

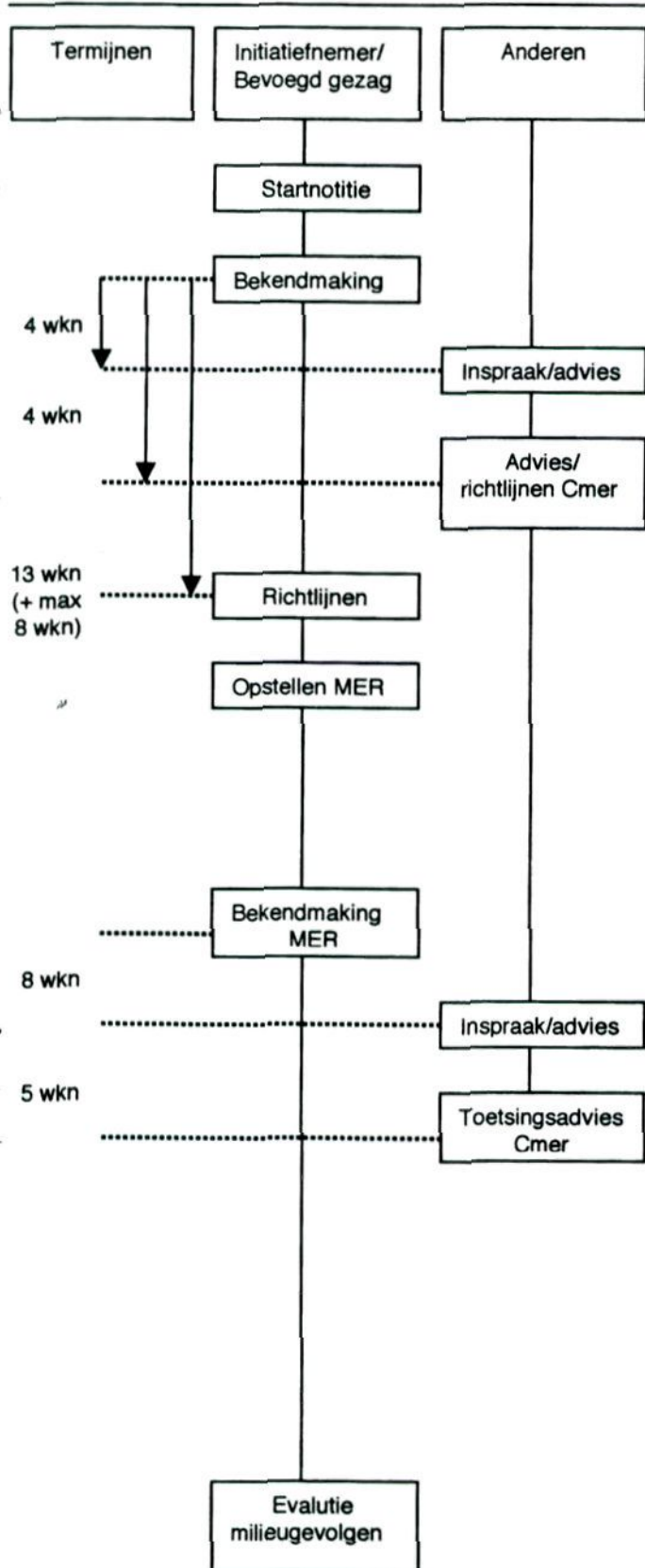
- hoger slootpeil
- meer oppervlaktewater
- andere waterbalans: meer verdamping en onttrekking; minder uitlaat en infiltratie ?
- meer reliëf
- meer opgaande beplanting
- meer verstoring (auto)
- minder bemesting
- minder gebruik van bestrijdingsmiddelen
- gevarieerder (groen)beheer: extensief en intensief

Bovenstaande veranderingen hebben zowel positieve als negatieve milieugevolgen die in het kader van het MER zullen worden onderzocht en beschreven. De zwaarte van het effect zal worden aangegeven evenals de hiërarchie van de beïnvloede waarden.

De uitbreidingslocatie grenst aan de zuidkant aan bestaand natuurgebied en natuurontwikkelingsgebied. Dit natuurontwikkelingsgebied vervangt die van de uitbreidingslocatie. Ook de effecten van de golfbaan op deze nieuwe natuur moeten worden beoordeeld. Verder speelt deze verschuiving ook een rol bij de vergelijking van de alternatieven autonome ontwikkeling versus de situatie met de uitbreiding van de golfbaan. Er zal daarom inzicht moeten worden gegeven in deze natuurontwikkeling zowel in de oude (dus op de uitbreidingslocatie) als in de nieuwe (dus meer naar het zuiden) situatie. Vervolgens kan de autonome ontwikkeling (= natuurontwikkeling-noord en landbouw) worden vergeleken met het initiatief (golfuitbreiding en natuurontwikkeling-zuid).

Bijlage 1

Milieueffectrapportage (m.e.r.)

Bestemmingsplan

